

Q.P. Code :21999

[3 Hours]

[Total Marks: 100]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:**
- 1. All questions are compulsory.**
 - 2. Figures to the right indicate marks.**
 - 3. Cite Case laws wherever applicable.**

- Q1.** Answer the following in not more than two sentences: - **(20)**
- Define 'Magic Remedy' under DMR (OA) Act, 1954.
 - Give two examples of medico-legal cases.
 - What are the prerequisites of a legally valid dying statement?
 - Mention two duties of doctors towards victims of road accidents.
 - What is meant by "Res Ipsa Loquitor"?
 - What are the objectives of TOHO Act, 1994?
 - Define 'Advertisement' under DMR (OA) Act, 1954.
 - 'What is meant by' fiduciary relationship"
 - Define "donor" under TOHO Act, 1994.
 - What is the jurisdiction of National Commission under Consumer Protection Act, 1986.
- Q2.** Write short notes on any four: **(20)**
- Doctor - patient contractual relationship.
 - Clinical trials on prisoners
 - Civil and Criminal liability of doctors.
 - Siddha system of medicine.
 - Medico legal issues of Industrial Mass Disasters.
 - Doctrine of Informed Consent.
- Q3.** Answer the following by giving reasons (any two) :- **(12)**
- A) "Despite the Transplantation of Human Organs Act, 1994 being amended a number of times the racketing of human organs still continues" reads a headline of a newspaper.
- What is "human organ" under TOHO Act, 1994?
 - Who is a "Near Relative" under TOHO Act, 1994?
 - Which authority under TOHO Act, 1994 regulates living donor transplants?

Q.P. Code :21999

- B) "A" was suffering from TB and being treated at a hospital. The hospital released his medical records to his employers. "A" was retrenched by employers on grounds of ill health.
- What is privileged information?
 - Mention two limitations on the right to privacy.
 - What legal remedies are available to 'A'?
- C) "X" a victim of sexual assault was admitted to hospital for treatment.
- Mention two sexual offences as per Indian Penal Code, 1860.
 - Mention any two duties of hospitals dealing with victims of sexual assault.
 - Mention two precautions taken during medical examination of victims of sexual assault.

Q4. Answer the following (any four):

(48)

- Discuss the international regulation for human experimentation with respect to the Nuremberg Code.
- Explain the responsibility of the state in Disaster Management with respect to National Disaster Management Act, 2005.
- Explain the patient's right to self-determination with respect to consent.
- Discuss the scope of Right to health and medical care through landmark cases decided by the Supreme Court.
- Discuss in detail the changes brought by the applicability of the Consumer Protection Act, 1986 to the Medical Profession.
- Discuss the legal position of euthanasia in India with the help of case laws.

Q.P. Code :21999

[३ तास]

[एकूण गुण :१००]

Please check whether you have got the right question paper.

- सुचना: १) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहेत.
 २) संदर्भातील मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.
 ३) उजवीकडील अंके अधिकतम गुण दर्शवितात.
 ४) उत्तरांमध्ये योग्य केस लॉ चा समावेश असावा.

प्र१. एक किंवा दोन वाक्यात उत्तरे लिहा. (२०)

- अ) “जादुई उपचार” ची व्याख्या लिहा. (डी एम आर (ओ ओ) कायदा, १९९४ अन्वये)
 ब) न्यायवैद्यक केसेस ची दोन उदाहरणे लिहा.
 क) मृत्युपूर्व जबानीच्या दोन कायदेशीर गरजा लिहा.
 ड) रस्ते अपघातग्रस्तांबद्दल डॉक्टरांचे कोणतीही दोन कर्तव्ये लिहा.
 इ) “रेस इप्सा लोकवीटोर” म्हणजे काय?
 फ) “ट्रान्सप्लान ऑफ ह्युमन ऑर्गन्स कायदा, १९९४” चे दोन उद्दिष्टे लिहा.
 ग) “जाहिरात” (टोहो कायदा, १९९४) ची व्याख्या नमूद करा.
 ह) “फिड्यूशीयरी रिलेशनशीप” ची व्याख्या लिहा.
 ई) “डोनर” ही व्याख्या लिहा.
 ज) ग्राहक संरक्षण कायद्यान्वये “राष्ट्रीय आयोग” (नॅशनल कमीशन) ची व्याख्या लिहा.

प्र२. टिपा लिहा. (कोणतेही चार) (२०)

- अ) डॉक्टर-रुग्ण कंत्राटी संबंध
 ब) कैद्यांवरील क्लिनिकल ट्रायल
 क) डॉक्टरांची दिवाणी व फौजदारी जबाबदारी स्पष्ट करा.
 ड) सिद्धा उपचारपद्धती
 इ) औद्योगिक क्षेत्रातील आपत्तींचे न्याय-वैद्यक पैलू.
 फ) इन्फोर्मड् कन्सेंट ची सिद्धांत.

प्र३. सोडवा (कोणतेही दोन) (१२)

- अ) एका वर्तमानपत्राचा मथळा, “मानवी अवयवांची रॅकेटींग मोठ्या प्रमाणात सुरु आहे, जरी ट्रान्सप्लान ऑफ ह्युमन ऑर्गन्स कायदा, १९९४ मध्ये अनेकवेळा सुधारणा करण्यात आली.”
 १) “मानवी अवयव” ची व्याख्या लिहा.
 २) “जवळचे नातेवाईक” ची व्याख्या लिहा.

Q.P. Code :21999

- ३) टोहो कायदा, १९९४ अन्वये कोणत्या ऑथोरीटी ला प्रत्यारोपण करण्यास परवानगी देण्याचा अधिकार आहे.
- ब) “A” ह क्षयरोगी आहे व एका रुग्णालयात उपचार घेत आहे. सदर रुग्णालयातर्फे “A” ची क्षयरोगांची माहिती त्याच्या कार्यालयाला देण्यात येते. तब्येतीच्या कारणास्तव “A”ला कामावरून काढण्यात येते.
- १) “प्रीवीलीज्ड इन्फोर्मेशन” चा अर्थ लिहा.
- २) “राईट टू प्राईवसी” चे कोणते हि दोन निर्बंध लिहा.
- ३) “A” कडे कोणते कायदेशीर उपाय उपलब्ध आहेत.
- क) लैंगिक हल्ल्याची ‘X’ या पिडीतेस रुग्णालयात दाखल केली गेली.
- १) भारतीय दंडसंहिता, १८६० अनुसार कोणतेही दोन लैंगिक गुन्हे नमूद करा.
- २) अशा प्रकारच्या रुग्णांप्रती रुग्णालयाचे कोणतेही दोन कर्तव्ये नमूद करा.
- ३) अशा रुग्णांच्या वैद्यकीय तपासणीच्या वेळी घेण्यात येणाऱ्या दोन खबरदारीच्या उपायांबद्दल लिहा.

प्र४.

सविस्तर लिहा. (कोणतेही चार)

(४८)

- अ) “न्यूरेम्बर्ग कोड” चं आधारे ह्युमन एक्सपेरिमेंटेशन ह्या विषयाबद्दल आंतरराष्ट्रीय निर्बंधाविषयी लिहा.
- ब) राष्ट्रीय आपत्ती व्यवस्थापन कायदा २००५, अन्वये आपत्ती व्यवस्थापनाच्या बाबतीत शासनाची जबाबदारी ह्या विषयी सविस्तर लिहा.
- क) रुग्णाचा “सेल्फ डीटर्मिनेशन” चा अधिकार ह्या विषयावर निबंध लिहा.
- ड) आरोग्याचा अधिकार व वैद्यकीय उपचारांची अधिकार ह्या विषयी सर्वोच्च न्यायालयातर्फे दिल्या गेलेल्या न्यायनिवाड्यांच्या आधारे सविस्तर लिहा.
- इ) ग्राहक संरक्षण कायदा, १९८६ द्वारा वैद्यकीय व्यवसायावर झालेल्या परिणामांबद्दल सविस्तर लिहा.
- फ) “दयामरण” ह्या विषयावरील भारतीय न्यायव्यवस्थेद्वारे दिल्या गेलेल्या न्यायनिवाड्यांच्या आधारे कायदेशीर बाबींवर प्रकाश टाका.
